

[Indenrigsministeren.]

Allerede i rigsdagssamlingen 1951-52 blev et forslag herom støttet af flere af rigsdagens partier. Når forslaget alligevel ikke dengang nåede at blive gennemført, beroede det på, at forslaget om skattebetingelsens bortfald var stillet i forbindelse med et forslag om nedsættelse af valgretsalderen, og da man i forfatningskommissionen nåede til en afgørelse om valgretsalderen, bortfaldt begrundelsen for dengang at gennemføre det foreliggende lovforslag.

Under forslagens behandling i 1953 opnåedes der kun flertal for at slette skatteansættelsesbetingelsen, medens skattesvarelsesbetingelsen blev bibeholdt, dog i modificeret form, idet der navnlig skete en betydelig udvidelse i adgangen til at indrømme vælgeren henstand og udsættelse med skattebetalingen, uden at valgetten derved fortabtes.

Mod denne nye bestemmelse blev der — som de ærede medlemmer vil erindre — rejst kritik fra flere sider; også jeg fandt den foreslåede løsning utilfredsstillende, og ved lovforslagets anden behandling i folketinget udtalte jeg, at jeg hellere havde set, om den daværende indenrigsminister havde holdt fast ved sit oprindelige forslag, hvorefter skattebetaling ingen sinde skulle være en betingelse for at stemme til de kommunale valg.

Imidlertid blev den, om jeg så må sige, udvandede skattesvarelsesbetingelse gjort til lov, og valget i marts 1954 gennemførtes efter denne bestemmelse, men det kan ikke nægtes, at bestemmelsen har været både dyr og vanskelig at administrere. Så at sige overalt, hvor vi i indenrigsministeriet har haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet om den pågældende bestemmelses betimelighed med de kommunale administrationsorganer, har disse givet udtryk for, at bestemmelsen på ingen måde har svaret regning.

Yderligere skal jeg pege på, hvad der for øvrigt også er fremhævet i lovforslagets bemærkninger, at det ikke har kunnet undgås, at reglerne af de enkelte kommuner er blevet administreret forskelligt.

Som det fremgår af det foran nævnte, er regeringen af den opfattelse, at skattesvarelse ikke mere skal være en betingelse for at stemme til de kommunale forsamlinger; den kommunale valglov bringes således på dette

punkt i overensstemmelse med folketingsvalgloven.

Men dette er ikke ensbetydende med, at der heller ikke bør stilles krav af skattemæssig art til de personer, der lader sig vælge til medlemmer af en kommunalbestyrelse. Til disse personer finder regeringen det fuldkommen rimeligt at stille krav om, at de på valgdagen har betalt deres skatter, og det forelås derfor, at der i loven indsettes en ny paragraf, hvorefter et i en kommunalbestyrelse indvalgt medlem ikke kan indtræde i denne, hvis han i et nærmere bestemt omfang var i skatterestance på valgdagen. Det samme krav som det, der stilles til den, der opnår mandat, bør også stilles til den, der ved valget kun opnår at blive stedfortræder, og som af forskellige ham uvedkommende grunde får sæde i kommunalbestyrelsen ganske kort tid efter valgperiodens begyndelse.

Det gøres, som det vil ses, ikke til en egentlig valgbarhedsbetingelse, at vedkommende ikke på den omhandlede måde er i skatterestance, men kun til en betingelse for, at han eller hun kan indtræde i kommunalbestyrelsen. Heri ligger, at valgbestyrelsen ikke skal beskæftige sig med, om betingelsen er opfyldt. Det bliver den nyvalgte kommunalbestyrelse, som må tage stilling til spørgsmålet, og kan den valgte ikke indtræde, må mandatet overgå til stedfortræder.

Når man alligevel har valgt at lade selve valgdagen og ikke valgperiodens begyndelse, som på forhand forekommer at være en naturlig skæringsdag, være skelsættende i spørgsmålet, om en kandidat skal udelukkes på grund af skatterestance, hænger det sammen med, at man har villet undgå, at en uefterrettelig skattebetaler lader sig opstille, men venter med at tage stilling til skatterestancen, indtil valgets resultat er ham bekendt.

Man undgår altså at komme i den situation, at en opstillet kandidat gør sin skattebetaling afhængig af, om han opnår valg.

Den foreslåede regel vil tværtimod efter min opfattelse bevirke, at der i praksis allerede forud for kandidatlisternes indlevering må finde en frasiagtning sted, således at uefterrettelige skattebetalere slet ikke opstilles.